

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	2 februari 2021	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2020-0931	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	821559F4	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	1 juli 2020	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften - Soortenmanagementplan	ONDERWERP	Gebiedsgerichte ontheffing ruimtelijke ingrepen bebouwde omgeving gemeente Wijk bij Duurstede incl. kernen Cothen en Langbroek

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 1 juli 2020 van Regelink Ecologie & Landschap namens de gemeente Wijk bij Duurstede om ontheffing in het kader van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u:

- ontheffing te verlenen van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, tweede lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen en vernielen, van nesten en rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw;
- ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis,

voor de periode tot 10 jaar na de verzenddatum van de ontheffing.

II. Omschrijving van de aanvraag

De gemeente Wijk bij Duurstede (hierna: gemeente) vraagt een gebiedsgerichte ontheffing aan. Deze aanvraag heeft betrekking op de drie woonkernen van de gemeente Wijk bij Duurstede. Tot deze woonkernen behoren Langbroek, Cothen en Wijk bij Duurstede. Aan de aanvraag ligt een Soortenmanagementplan (hierna: SMP) ten grondslag. De gemeente wordt ontheffinghouder. Wanneer derden, zoals woningbouwcorporaties, particulieren en andere initiatiefnemers, gebruik willen maken van de ontheffing van de gemeente, kan de ontheffing worden doorgeschreven aan deze derden zodat ze ontheffinggebruikers kunnen worden. De aanvraag ziet ook toe op deze doorschrijfmogelijkheid. In het SMP zijn het buitengebied en afgesloten- en niet-openbare terreinen niet onderzocht (zie figuur 1 van het SMP voor een kaart van het plangebied). Hiervoor wordt dan ook geen ontheffing aangevraagd. Het SMP geldt voor een beperkt aantal ingrepen. Het gaat hierbij om de ingrepen die veel voorkomen in de gemeente zoals verduurzaming van de woningvoorraad. Voor de onderstaande werkzaamheden

wordt ontheffing aangevraagd, werkzaamheden die hier niet genoemd worden vallen buiten de generieke ontheffing, hiervoor dient via het reguliere traject ontheffing voor aangevraagd te worden.

De werkzaamheden waarvoor de ontheffing geldt zijn:

- Sloop:
 - het geheel of gedeeltelijk verwijderen van een gebouw en het afvoeren van materiaal en puin
 - het verwijderen van omliggend groen;
- na-isoleren van de spouwmuur, isolatie door opvulling van de open ruimte tussen de binnen- en buitenblad van de gevel;
- vervangen van goten, boeiborden of windveren;
- vervangen kozijnen, vaak gecombineerd met het afdichten van kieren;
- onderhoudswerkzaamheden:
 - reinigen gevels
 - vervangen voegwerk
 - schilderen;
- werkzaamheden aan de gevel, verandering aan gevelindeling of het realiseren van een uit- of opbouw;
- grootschalige werkzaamheden aan het hele dak,
 - isoleren buitenzijde van het dakbeschot,
 - vervangen dakbeschot, panlatten of dakpannen
 - realiseren van dakopbouw of dakkapel over de gehele breedte van de woning;
- kleinschalige werkzaamheden aan het dak. Het verwijderen van enkele dakpannen voor onder andere het plaatsen van kleine dakkapel, dakraam, zonnepanelen en/of warmtepomp.

Er wordt ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.1 en 3.5, van de wet voor wat betreft de gierzwaluw (*Apus apus*), huismus (*Passer domesticus*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), voor een periode van tien jaar.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Op 14 oktober 2020 en 14 december 2020 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De gierzwaluw en de huismus zijn beschermd ingevolge artikel 3.1 van de wet. De gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis zijn beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Uitgangspunten van een generieke (gebiedsgerichte) ontheffing op basis van een soortenmanagementplan

In tegenstelling tot "reguliere" ontheffingen wordt met een generieke ontheffing op voorhand toestemming verleend voor een onbepaald aantal werkzaamheden waarvan de specifieke details nog niet bekend zijn. Dit is mogelijk omdat door de onderbouwing met een SMP voor een groter gebied in beeld is waar de essentiële functies (zoals grote verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden) zich bevinden van de betreffende soorten. Het uitgangspunt van een SMP is tevens dat door de (extra) maatregelen die volgen uit het SMP er een wezenlijke verbetering zal ontstaan voor de aanwezige beschermde soorten. Er worden als het ware plussen gecreëerd waarbij de knelpunten voor de soorten worden opgelost en kansen benut worden. Positieve maatregelen worden op basis van het SMP ook gerealiseerd bij werkzaamheden die zelfstandig beschouwd geen soorten raken, zoals natuurinclusieve nieuwbouw en natuurinclusieve renovatie op voor de soorten oninteressante plekken. Met de generieke ontheffing op basis van een SMP ontstaat, doordat maatregelen altijd en (bijna) overal worden getroffen, een gebiedsdekkende verbetering voor de soorten. Doordat de plussen gelijk en voorafgaand aan andere (vooral ook kleinschalige) ruimtelijke ingrepen worden gerealiseerd, worden eventuele "minnen" vanuit die ingrepen (ruimschoots) ondervangen. Door de samenhangende en gebiedsdekkende beoordeling volgt het grote voordeel ten opzichte van het afzonderlijk beoordelen van individuele aanvragen van ontheffingen voor (vooral ook kleinschalige) ruimtelijke ontwikkelingen. Hieronder wordt waar nodig nog dieper ingegaan op de meerwaarde van de generieke ontheffing en een SMP.

Motivering

Verspreiding

Alle resultaten van het veldonderzoek zijn openomen en inzichtelijk via de website:

WebGisPublisher: <https://regelink.webgispublisher.nl/Viewer.aspx?map=19152-Wijk-bij-Duurstede>

Gierzwaluw

In totaal zijn er 146 nestlocaties van de gierzwaluw vastgesteld, verspreid over de bebouwde kom van de kernen van Wijk bij Duurstede (zie figuur 7 in bijlage 1 voor een overzicht). Clusters zijn vooral gevonden in de wijk de Horden in de omgeving van de straten Linge, Regge en Dommel en meer noordelijk in deze wijk rond de Friesesteen en IJsselsteen en bij Kruisboog en Warande. In de wijk de Heul is een cluster bij de Karolingersweg aangetroffen. In het centrum van Wijk bij Duurstede zijn diverse clusters te vinden zoals bij het Apostelpad en de Achterstraat. Verder zijn er groepen met nesten vastgesteld langs de Kerstraat en de Markt en Langs de Wal. Ook zijn in de Volderstraat diverse nesten gevonden, waarvan een deel in een dakoverstek, die speciaal voor gierzwaluwen geschikt gemaakt lijkt te zijn.

Huismus

In totaal zijn er op 210 locaties één of meerdere nesten van huismussen aangetroffen. De nestlocaties zijn in de hele bebouwde kom aanwezig, maar op veel locaties zijn de nesten in clusters aangetroffen bij locaties waar veel groen aanwezig is (zie figuur 6 in bijlage 1 voor een overzicht). Het betreft de wijken Langbroek en Cothen en in Wijk bij Duurstede delen van de wijk De Geer, Noorderwaard-noord, De Horden zuid, en De Heul ten westen van het plantsoen. Op basis van de dichtheden van huismussen zijn er 97 leefgebieden aangegeven waarbij aangenomen moet worden dat het essentieel leefgebied betreft.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is veelvuldig in de gemeente Wijk bij Duurstede aangetroffen. In de zomermaanden (mei – oktober) zijn er 64 zomerverblijfplaatsen aangetroffen en 35 kraamverblijfplaatsen, verspreid over de gemeente. Op een aantal locaties lagen de kraamverblijfplaatsen zo dicht bij elkaar dat aannemelijk is dat deze verblijfplaatsen deel uitmaken van een netwerk van verblijfplaatsen die door een kraamgroep gebruikt wordt. In het Soortenmanagementplan Kernen Wijk bij Duurstede in bijlage 1 bij dit besluit is een overzicht weergegeven van de locatie en aantallen per kraamkolonie. In de paarperiode (augustus – september) zijn er verspreid over de gehele gemeente waarnemingen gedaan van roepende mannetjes. In totaal zijn er 89 paarterritoria vastgesteld. Op vijf locaties zijn zwermende gewone dwergvleermuizen aangetroffen, het gaat hierbij om tientallen en mogelijk tot honderden individuen die op deze locaties overwinteren. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat in de Sint Janskerk en de Johannes de Doperkerk in Wijk bij Duurstede massawinterverblijfplaatsen aanwezig zijn en ook in de hervormde kerk aan de Brink in Langbroek en in de hervormde Petrus Paulus kerk aan de Kerkweg in Cothen. Daarnaast is er een mogelijke winterverblijfplaats vastgesteld aan het Sluishoofd in Wijk bij Duurstede.

Gedurende het onderzoek in de periode van half mei - half juli, werden 739 waarnemingen gedaan van één of meerdere foeragerende gewone dwergvleermuizen. De waarnemingen zijn verspreid door de hele gemeente gedaan. De waarnemingen vonden plaats in alle kernen en wijken in de gemeente. Foeragerende dieren werden in alle wijken aangetroffen. Op basis van de dichtheden van foeragerende dieren zijn foerageergebieden vastgesteld waarbij aangenomen wordt dat het essentieel foerageergebieden betreft.

In Wijk bij Duurstede worden vooral bomenrijen gebruikt als vliegroute en langs watergangen. Echter vinden veel vliegbewegingen verspreid plaats waardoor geen vaste vliegroute is aan te wijzen. Dit is typerend voor vliegbewegingen van vleermuizen in stedelijk gebied waarbij veel verschillende lijnvormige structuren gebruikt kunnen worden als vliegroute. Op basis van de waarnemingen van passerende vleermuizen zijn vliegroutes ingetekend waarbij aangenomen moet worden dat het essentiële vliegroutes betreft.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is op een aantal locaties binnen de gemeente aangetroffen. In de paarperiode (augustus – september) zijn er zeven paarverblijfplaatsen aangetroffen verspreid over de gemeente. Het gaat hierbij om enkele mannetjes roepend vanuit een gebouw. Er zijn geen essentiële vliegroutes in de gemeente aangetroffen.

Laatvlieger

De laatvlieger is in de gemeente Wijk bij Duurstede aangetroffen. Het betreft drie zomerverblijfplaatsen waarvan twee in de kerken de St. Johannes de Doperkerk en St. Janskerk en een derde zomerverblijfplaats in een woonhuis aan de Vechtsteen 26, in de wijk de Horden. Kraamverblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. Over winterverblijfplaatsen van de laatvlieger is weinig bekend. Mogelijk worden de zomer- en kraamverblijfplaatsen ook als winterverblijfplaats gebruikt. Voor de zekerheid dient er dan ook vanuit gegaan worden dat de zomerverblijfplaatsen in de winter als verblijfplaats worden gebruikt. In totaal worden dan ook drie winterverblijfplaatsen van laatvlieger verwacht. Deze winterverblijfplaatsen zullen dienstdoen voor één of slechts enkele individuen per winterverblijfplaats. Op basis van de het beperkt aantal waarnemingen van passerende vleermuizen zijn geen vliegroutes vastgesteld.

Potentie bepaling woningen

Door middel van inventarisatie zijn beschermde soorten in de gemeente Wijk bij Duurstede in kaart gebracht. Zo is er een duidelijk beeld verkregen welke soorten er in de gemeente voorkomen. De onderzochte soorten zijn echter mobiel en zijn in staat zich tussen gebouwen te verplaatsen. Om bij ruimtelijke ingrepen inzicht te hebben in de maatregel die genomen moeten worden om soorten te beschermen is het van belang te weten voor welke beschermde soorten de gebouwen in de gemeente Wijk bij Duurstede in potentie geschikt zijn. De geschiktheidsanalyse helpt om bij elke ingreep op woningniveau te bepalen welke werkwijze, planning en eventuele realisatie van voorzieningen voor beschermde soorten noodzakelijk zijn.

De geschiktheid van gebouwen is bepaald door een automatische beoordeling waarbij gedigitaliseerde eigenschappen van gebouwen en beschikbare natuurgegevens zijn gecombineerd. Dit overzicht is vervolgens gecombineerd met de verkregen verspreidingsdata van vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen. Hieruit is een overzicht verkregen waaruit is op te maken wat de kans is op aanwezigheid van beschermde soorten en de functie. De resultaten van de geschiktheidsanalyse worden jaarlijks aangevuld met de verkregen natuurgegevens of nieuwe inzichten in de geschiktheid van bepaalde gebouwkenmerken voor soorten. De resultaten van de analyse worden opgenomen in FloraFaunaCheck.nl en de GIS-viewer die de gemeente Wijk bij Duurstede en de woningbouw coöperaties gaan gebruiken.

Mitigatie en compensatie

Bij werkzaamheden in het plangebied kunnen nest/verblijfplaatsen van de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis verloren gaan en kunnen exemplaren van vleermuizen worden gedood en verstoord. Dit is afhankelijk van de uit te voeren werkzaamheden bij de betreffende woning. Om deze negatieve effecten op de soorten zoveel mogelijk te verzachten worden onder andere de onderstaande mitigerende en compenserende maatregelen genomen. In aanvulling hierop zijn er voorschriften opgenomen in de ontheffing.

Mitigatie

- Ontheffinggebruikers dienen gebruik te maken van de voorschriften opgenomen in de werkprotocollen. Aan de hand van het stappenplan welke is opgesteld in het Soortenmanagementplan wordt bepaald welk werkprotocol gebruikt moet worden bij de betreffende werkzaamheden, zie het Soortenmanagementplan Kernen Wijk bij Duurstede in bijlage 1 bij dit besluit. Binnen elk werkprotocol is een beslisschema opgenomen om te bepalen welke paragrafen protocol gebruikt moeten worden. De webapplicatie FloraFaunaCheck.nl is integraal onderdeel van de werkprotocollen, de maatregelen uit de werkprotocollen worden op termijn (februari 2021) geïntegreerd in de webapplicatie FloraFaunaCheck.nl.
 - In het werkprotocol staan de mogelijke uitvoeringsperioden voor de werkzaamheden beschreven, deze perioden zijn afhankelijk van de aanwezige of potentieel geschikte functies (nestplaatsen, zomer-, paar-, kraam-, en winterverblijfplaatsen) en de kwetsbare perioden van de betreffende beschermde diersoorten.
 - In de werkprotocollen staan de aangepaste werkwijzen beschreven waarbij negatieve effecten op de beschermde diersoorten zoveel mogelijk worden voorkomen.
- Wanneer noodzakelijk dient de gemeente als ontheffinghoudende partij de voorwaarde op te leggen aan ontheffinggebruikers dat een maatwerkprotocol wordt opgesteld. De maatregelen dienen in overleg met een ecooloog te worden opgesteld en ter goedkeuring aan het bevoegd gezag worden voorgelegd. Een maatwerkprotocol is noodzakelijk als er sprake is van:
 - een verblijfplaats van de laatvlieger
 - kraam- of massawinterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis
- Via FloraFaunaCheck.nl wordt een controle uitgevoerd naar welke beschermde diersoorten en hun nest- en verblijfplaatsen aanwezig of mogelijk aanwezig zijn in en rondom de bebouwing waar de werkzaamheden plaats gaan vinden.
- Wanneer werkzaamheden als sloop of na-isolatie op grote schaal plaatsvinden (meerdere woningblokken) en er zijn nestlocaties en/of verblijfplaatsen aanwezig of de potentie voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen is hoog, dan is het nodig om te faseren in tijd en ruimte.
- Bij grootschalige werkzaamheden wordt een ecooloog betrokken om te waarborgen dat alle maatregelen op de juiste wijze worden toegepast en om de uitvoering te begeleiden.
- De aanwezige of potentieel geschikte verblijfplaatsen van de betreffende soorten worden tijdig ongeschikt gemaakt.

Compensatie

Algemeen

- Een ingreep kan pas plaatsvinden wanneer uit de boekhouding blijkt dat er voldoende alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn binnen 200 meter van het werkgebied.
- Bij het gebruik van de alternatieve voorzieningen dient er rekening gehouden te worden met de vastgestelde gewenningsperiode per soort.

- Op bijna locatie waar werkzaamheden worden uitgevoerd is het mogelijk om extra voorzieningen voor de beschermde soorten te realiseren, ook wanneer er geen beschermde soorten zijn aangetroffen of worden verwacht. In overleg tussen ontheffinghouder en ontheffinggebruiker wordt dit getoetst en toegepast.
- Door op voorhand permanente maatregelen te treffen worden tijdelijke voorzieningen overbodig. Wanneer uit de salderingsboekhouding blijkt dat er onvoldoende alternatieven aanwezig zijn, moet dit eerst worden opgevangen met de permanente maatregelen. Is dat in het uiterste geval niet mogelijk, dan moeten er tijdelijke voorzieningen worden getroffen.
- In de werkprotocollen staan maatregelen aangegeven voor het aanbrengen, inbouwen of anderszins realiseren van voorzieningen met betrekking tot de oriëntaties, hoogte en verlichting. Met een ecooloog en de gemeente dient afstemming plaats te vinden over welke maatregelen en locaties geschikt zijn.
- Ontheffinggebruikers dienen de kansen te benutten die een gebouwonwerp biedt om soorten toe te laten tot delen van het gebouw.
- Alle nieuwbouwwoningen en bedrijven in de gemeente Wijk bij Duurstede dienen natuurinclusief te worden gebouwd. Dit geldt voor verschillende verblijfplaatsen voor verschillende soorten.
- De effectiviteit van verblijfplaatsen wordt geborgd door de kasten duurzaam te onderhouden en schoon te maken waar mogelijk, zodat verblijfplaatsen toegankelijk blijven.

Gierzwaluw en huismus

Gierzwaluw

- Bij werkzaamheden aan gebouwen met aangetoonde nesten van de gierzwaluw worden de nesten zoveel mogelijk behouden.
- Voor gierzwaluwen worden altijd permanente verblijfplaatsen gerealiseerd, voor deze soort worden er geen tijdelijke voorzieningen voorgesteld.
- Op kopgevels die geschikt zijn voor gierzwaluwen dienen twee extra nestkasten aangeboden te worden.
- Indien de nestplaats van de gierzwaluw niet behouden kan blijven, dan worden per verloren nestplaats vier vervangende nestplaatsen in de gerenoveerde bebouwing of nieuwbouw gerealiseerd. Wanneer het mogelijk is om deze binnen een meter van de oorspronkelijke nestlocatie te plaatsen worden er, in plaats van vier, minimaal twee vervangende gierzwaluwnesten per verloren nestplaats op een vergelijkbare locatie in die gebouwen aangebracht.
- Indien de werkzaamheden plaatsvinden binnen een hotspot van gierzwaluwen dienen de werkzaamheden met een negatief effect op de gierzwaluwen als laatste uitgevoerd te worden.

Huisemus

- Bij werkzaamheden aan gebouwen met aangetoonde nesten van de huismus worden de nesten zoveel mogelijk behouden.
- Voor de huismus worden altijd direct permanente verblijfplaatsen gerealiseerd door het plaatsen van de vogelschroot naar de derde rij dakpannen. Voor deze soort worden er geen tijdelijke voorzieningen voorgesteld.
- Indien de nestplaats van de huismus niet behouden kan blijven, dan worden per verloren nestplaats twee vervangende nestplaatsen in de gerenoveerde bebouwing of nieuwbouw gerealiseerd.

Vleermuizen

- Bij uitvoering van de werkzaamheden en/of ongeschikt maken van verblijfplaatsen in periode van mei t/m juli is er een veldbezoek noodzakelijk binnen 7 dagen voor aanvang van de werkzaamheden. Bij aanwezigheid van een kraamfunctie kan niet in deze periode worden gewerkt. Gedurende een hele nacht dient onderzocht te worden of vleermuizen zich in de bebouwing bevinden en welke functies aanwezig zijn. Dit veldbezoek dient uitgevoerd worden door een deskundig ecooloog. Bij uitvoering van werkzaamheden of het ongeschikt maken van verblijfplaatsen in april of in augustus t/m oktober wordt er geen controle voorafgaand uitgevoerd.
- Bij het uitvoeren van isolatiewerkzaamheden dient er door middel van een ochtendronde door een ecooloog vastgesteld te worden of het gebouw vleermuisvrij is. Indien er toch vleermuizen worden aangetroffen dienen er (opnieuw) maatregelen uitgevoerd te worden om vleermuizen te weren.
- Bij het realiseren van alternatieve voorzieningen dient er rekening gehouden te worden met de volgende prioritering:
 1. Deel van de spouw over volledige hoogte beschikbaar houden.
 2. Isolerende schil tegen de bestaande gevel plaatsen met hierin openingen tot toegang verblijfplaatsen.
 3. Schijngevel plaatsen met hierin openingen tot toegang verblijfplaatsen.
 4. Aanbrengen van gevelbetimmering.
 5. Deel van de spouw toegankelijk houden.
 6. Plaatsen van inbouwkasten.

- Indien er een verblijfplaats van vleermuizen niet behouden kan blijven, dan dienen per verloren verblijfplaats vier vervangende inbouwvoorzieningen gerealiseerd te worden in de gerenoveerde bebouwing of nieuwbouw, gerealiseerd op de kopgevels.
- Wanneer een woningblok uit meer dan acht huizen bestaat moeten er nog extra kasten worden ingebouwd op de voor- en achtergevel van de tussenwoningen. Daarbij moet 0,25 kasten per woning worden aangehouden (gemiddeld één kast per vier woningen. Deze kasten moeten verspreid worden opgehangen). Dit geldt voor huizenblokken waar verblijfplaatsen van vleermuizen bekend zijn, of als er een hoge potentie op verblijfplaatsen is.
- Wanneer er een hoge potentie is voor vleermuizen dan dienen op elke kopgevel vier geschakelde vleermuiskasten te worden ingebouwd.
- Wanneer een woningblok uit meer dan acht huizen bestaat dienen er nog extra kasten te worden opgehangen op de voor- en achtergevel van de tussenwoningen. Daarbij dient 0,25 kasten per woning te worden aangehouden. Deze kasten moeten verspreid worden opgehangen. (Dit geldt voor huizenblokken waar verblijfplaatsen van vleermuizen bekend zijn, of als er een hoge potentie op verblijfplaatsen is, bij een rij van acht woningen dus op beide gevels een geschakelde kast van vier en twee kasten op de voor en/of achtergevel op één van de tussenhuizen in de rij).
- Voor kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger geldt dat ze niet mogen worden verstoord, aangetast of vernield. Bij renovatie en planmatig onderhoud dient om de verblijfplaatsen heen gewerkt te worden. Waar dat niet mogelijk is, dient de casus ter beoordeling voorgelegd te worden aan de Provincie Utrecht.
- Voor zowel het plaatsen van alternatieve verblijfplaatsen van laatvlieger als voor de kraam- en/of massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis is maatwerk vereist, tot op heden is de effectiviteit van de inbouw- als de opbouwkasten onvoldoende bewezen. Deze casussen dienen ter beoordeling voorgelegd te worden aan de provincie Utrecht.

Salderingsboekhouding

Om bij te houden of er voldoende ecologische plussen en/of voldoende alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn, zodat er op elk moment in de gemeente/wijk of buurt maatregelen uitgevoerd kunnen worden, wordt er een salderingsboekhouding bij gehouden. Ook in het verleden (voor 2020) geplaatste voorzieningen worden in de salderingsboekhouding opgenomen. De salderingsboekhouding geeft een overzicht van de locaties waar alternatieve verblijfplaatsen en nestlocaties aanwezig zijn. Een ingreep kan pas plaatsvinden wanneer uit de boekhouding blijkt dat er genoeg alternatieve aanwezig zijn binnen een straal van 200 meter van het werkgebied. Indien er niet voldoende alternatieve aanwezig zijn dienen er alsnog permanente voorzieningen aangebracht te worden, hierbij dient rekening gehouden te worden met de geldende gewenningsperiode per soort. Het bijhouden van de salderingsboekhouding is de verantwoordelijkheid van de ontheffinghouder.

Monitoring

Om inzicht te krijgen in de populatieontwikkelingen van de SMP-soorten is het van belang periodiek te blijven inventariseren. Met deze monitoring wordt bepaald hoe de staat van instandhouding is. De monitoring is gericht op de populaties van soorten waarvoor de ontheffing is afgegeven, namelijk gierzwaluwen, huismussen en vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger) in de gemeente Wijk bij Duurstede.

De monitoring bestaat uit:

- Per jaar worden vier deelgebieden volledig geïnventariseerd op vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen. Alle deelgebieden worden hierbij elke 5 jaar opnieuw geïnventariseerd. Hierbij wordt ook geïnventariseerd of de nieuwe aangebrachte voorzieningen worden gebruikt.
- Gedurende de monitoring vind er extra onderzoek plaats bij de bekende kraamverblijfplaatsen door de uitvliegende vleermuizen te tellen;
- Jaarlijks wordt in de periode van 1 augustus tot 10 september monitoring uitgevoerd bij bekende massawinterverblijfplaatsen.
- Gedurende de vorstperiode worden, met de eerste nachtvorst van het jaar, grote objecten bezocht waarvan verwacht wordt dat ze een bufferende werking hebben en potentie voor massawinterverblijfplaatsen;
- Gedurende het voorjaar (in de periode van april tot mei) worden de deelgebieden bezocht voor het onderzoek naar laatvlieger;
- Eens in de vijf jaar wordt telemetrisch onderzoek naar laatvliegers uitgevoerd;
- Jaarlijks worden voor vleermuizen transect-tellingen uitgevoerd, zoals het Meetnet Urbane Soorten (vleerMUS);
- Eén keer per twee jaar worden in de periode van september en/of oktober alle aangebrachte vleermuiskasten gecontroleerd en indien nodig schoongemaakt.

- Elke jaar wordt een rapportage aangeleverd aan het bevoegd gezag met monitoringsgegevens van onder andere de getroffen maatregelen. Indien de resultaten niet voldoende zijn kunnen aanpassingen door bevoegd gezag opgelegd worden.

Staat van instandhouding

Gierzwaluw

Nederland

De gierzwaluw is in Nederland uitsluitend een broedvogel. De soort is gedurende ongeveer vijf maanden, van april tot september, hier aanwezig. De landelijke populatie voor de gierzwaluw als broedvogel is gunstig. Naar een schatting van Sovon waren er in 2013-2015 circa 40.000 tot 60.000 broedparen in Nederland aanwezig. Sovon geeft aan dat de trend van gierzwaluw in de laatste twaalf jaar constant is, met een lichte stijging.

Regionaal

Voor de regionale populatie van de gierzwaluw is een sterke aantalsschommeling te zien in de trendgegevens. Over de grote lijn is er een afnemende trend te zien. Ten aanzien van de trend op regionale schaal is de staat van instandhouding dan ook ongunstig. Informatie over een regionale ontwikkeling van het habitat van de gierzwaluw of over factoren die daarbij een rol spelen, afgezien van de hiervoor genoemde landelijke ontwikkelingen, zijn niet bekend. Er is geen reden om aan te nemen dat de ontwikkeling regionaal anders is dan landelijk.

Gemeente Wijk bij Duurstede

In Wijk bij Duurstede zijn in 2019, 146 nestlocaties vastgesteld. Dit komt neer op een dichtheid van 36 nestlocaties per km² en 72 broedende dieren per km². In vergelijking met andere gemeenten is de gierzwaluwpopulatie in Wijk bij Duurstede, uitgedrukt in dichtheid van het aantal nesten in het onderzochte gebied, hoog te noemen, zie tabel 15 (bijlage 3) van het Soortenmanagementplan Kernen Wijk bij Duurstede in bijlage 1.

Huismus

Nederland

De huismus is een stand-soort en een algemene broedvogel in Nederland. Sovon geeft voor huismus in de periode 2013 – 2015 een landelijke schatting van het aantal broedparen van 600.000 tot een miljoen dieren en twee tot drie miljoen dieren in de winter. Dit komt neer op een dichtheid van 18 tot 30 broedparen per km². Sovon geeft ook aan dat landelijk de staat van de populatie van huismus matig ongunstig is. De landelijke trend van de huismus wordt door Sovon tussen 1980 en nu als significant negatief aangegeven, echter is deze trend sinds 2000 onveranderd gebleven. De trend aan niet-broedende vogels is ook sinds 1980 significant negatief met jaarlijks een afname van meer dan 5%, ook sinds 2000. Op landelijke schaal is de staat van instandhouding van de huismus dus ongunstig. Het leefgebied voor de huismus wordt door Sovon nu en in de toekomst als gunstig beoordeeld. Gelet op ontwikkelingen aan gebouwen in het kader van energie maatregelen is voorstelbaar dat nestruimten van huismussen verdwijnen. Daar staat tegenover dat de nestplaatsen van huismus jaar rond beschermd zijn. Ook is de indruk dat hier in toenemende mate rekening mee gehouden wordt. Dit moet leiden tot het oordeel onzeker.

Regionaal

De trend op basis van monitoringgegevens, verzameld binnen MUS, wijst op een stabiele trend in de regio voor wat betreft de huismus. Dit maakt aannemelijk dat de populatie in de regio op dit moment groot genoeg is voor een gunstige staat van instandhouding. Ten aanzien van de regionale trend is er een licht schommelende, vrij stabiele trend van de huismus te zien. Ten aanzien van trend op regionale schaal is de staat van instandhouding onzeker.

Gemeente Wijk bij Duurstede

In Wijk bij Duurstede zijn in 2019 op 210 plaatsen nesten van huismus vastgesteld. Dit komt neer op een dichtheid van 51 broedparen per km². Dit ligt hoger dan de dichtheid op landelijk niveau. Zie tabel 13 (bijlage 3) van het Soortenmanagementplan Kernen Wijk bij Duurstede in bijlage 1 voor een overzicht van dichtheden van huismussen of nestlocaties. De dichtheid van het aantal nesten in Wijk bij Duurstede ligt net iets onder het gemiddelde van verschillende gemeentebrede inventarisaties. De staat van instandhouding op gemeenteniveau is matig ongunstig.

Gewone dwergvleermuis

Nederland

De gewone dwergvleermuis is overwegend een stand-soort en is de meest algemeen voorkomende vleermuissoort in Nederland. Van gewone dwergvleermuis is geen recente berekening van de landelijke populatie bekend. Het Vleermuis Atlasproject (1987 – 1994) (Limpens et al, 1997) leidde tot een schatting van de landelijke populatie van gewone dwergvleermuis van 30.000 – 60.000 dieren. Dit komt neer op een dichtheid van 9 - 18 dieren per km². Recente verspreidingsgegevens laten een landelijk dekkende verspreiding zien. Dit maakt

aannemelijk dat op landelijke schaal er een voldoende groot aantal dieren is voor een levensvatbare populatie en dat het verspreidingsgebied niet kleiner geworden is. Voor de periode van 2013-2019 wordt als voorlopige trend een sterke toename vermeld. De landelijke staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis wordt beoordeeld als gunstig.

Regionaal

Een berekening of schatting van de grootte van de regionale populatie is niet bekend. Uit gegevens van uiteenlopende onderzoeken en van de NDFF blijkt dat de gewone dwergvleermuis vrijwel overal in de provincies Utrecht en Gelderland algemeen voorkomt. Ook op regionale schaal is aannemelijk dat er een voldoende groot aantal dieren is voor een levensvatbare populatie. Er zijn geen aanwijzingen dat het verspreidingsgebied kleiner geworden is. Het NDFF laat een licht positieve trend zien in de regio. De regionale staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis wordt dan ook beoordeeld als gunstig.

Gemeente Wijk bij Duurstede

Bij de gemeente brede inventarisatie werd in 2019 binnen het plangebied op 739 plaatsen een foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen. Aannemelijk is dat dit aantal een onderschatting is omdat een groot deel van het stedelijk gebied niet bezocht is, met name achtertuinen van woningen. Ook is het aannemelijk dat een niet onaanzienlijk deel van gewone dwergvleermuizen buiten het stedelijk gebied foerageert. In totaal zijn er 603 uitvliegende gewone dwergvleermuizen bij kraamverblijven geteld. Hier zijn vrijwel zeker geen mannelijke dieren bij aanwezig, terwijl in beginsel de geslachtsverhouding bij vleermuizen één op één is. Voorts werd op 89 plaatsen een baltende gewone dwergvleermuis aangetroffen. De aangetroffen dichtheden van gewone dwergvleermuizen met betrekking tot de drie functies, zijn vergeleken met resultaten van gemeente brede inventarisaties die elders in Nederland door Regelink Ecologie & Landschap zijn uitgevoerd. Geconcludeerd moet worden dat de dichtheid van foeragerende dieren in Wijk bij Duurstede vrij laag is, de dichtheid aan paarterritoria normaal en de dichtheid van de soort in kraamverblijfplaatsen hoog. Dit laatste kan het gevolg zijn van de consequent uitgevoerde tellingen van uitvliegende vleermuizen bij kraamverblijfplaatsen, hetgeen bij de andere onderzoeken niet gebeurd is. Op gemeentelijke schaal is het aannemelijk dat er een voldoende groot aantal dieren is voor een levensvatbare populatie. Er zijn geen aanwijzingen dat het verspreidingsgebied kleiner geworden is. De plaatselijke trend in Wijk bij Duurstede en omgeving is beschikbaar via gegevens van de NEM-VTT transecttellingen. Deze reeks laat een sterke wisseling in aantallen zien, zodat de trend in dit geval onzeker is.

Ruige dwergvleermuis

Nederland

De ruige dwergvleermuis is een trekkende vleermuissoort en komt vrijwel overal in Nederland voor. In Nederland zijn vrijwel geen kraamkolonies bekend. Een deel van de dieren is het gehele jaar in Nederland, met name mannetjes. Over het overwinteren van de ruige dwergvleermuis in Nederland is heel weinig informatie beschikbaar; de indruk is dat een groot deel van de dieren die in na- en voorjaar in ons land aanwezig zijn hier niet overwintert. Van ruige dwergvleermuis is geen recente berekening van de landelijke populatie bekend. Het Vleermuis Atlasproject (1987 – 1994) (Limpens *et al.*, 1997) leidde tot een schatting van de landelijke populatie van ruige dwergvleermuis van 5.000 – 10.000 dieren. Dit komt neer op een dichtheid van 1,5 – 3 dieren per km². Er zijn geen aanwijzingen dat het verspreidingsgebied kleiner is geworden. Dit maakt aannemelijk dat op landelijke schaal er een voldoende groot aantal dieren is voor een levensvatbare populatie. Landelijk is geen betrouwbare trend van de ruige dwergvleermuis beschikbaar of gepubliceerd. De voorlopige trend op basis van transectroutes wijst op een stabiele populatie.

Regionaal

Een schatting van de regionale populatie is niet bekend. Op regionale schaal is het aannemelijk dat er een voldoende groot aantal dieren is voor een levensvatbare populatie. Er zijn geen aanwijzingen dat het verspreidingsgebied kleiner geworden is. Via de NDFF zijn gegevens geraadpleegd over transectroutes (NEM-VTT) binnen de regio. Door de korte reeks, de kleine aantallen en de grote variatie in de aantallen waargenomen dieren is hier geen trend in te herkennen.

Gemeente Wijk bij Duurstede

Tijdens de gemeente brede inventarisatie werd op 15 plaatsen een foeragerende ruige dwergvleermuis waargenomen. Dit komt neer op een dichtheid van 3,6 foeragerende dieren per km². De in Wijk bij Duurstede waargenomen dichtheid aan foeragerende dieren is laag te noemen. Waarschijnlijk is deze lage dichtheid een natuurlijk fenomeen en moet dit niet in verband worden gebracht met de staat van instandhouding van de soort. Ook op plaatselijke schaal is het aannemelijk dat er een voldoende groot aantal dieren is voor een levensvatbare populatie. Er zijn geen aanwijzingen dat het verspreidingsgebied kleiner geworden is.

Laatvlieger

Nederland

De laatvlieger is een stand-soort die vrijwel overal in Nederland voorkomt. Van de laatvlieger is geen recente berekening van de landelijke populatie bekend. Het Vleermuis Atlasproject (1987 – 1994) (Limpens *et al.*, 1997) leidde tot een schatting van de landelijke populatie van laatvlieger van 3.000 – 5.000 dieren. Dit komt neer op een dichtheid van 0,9 – 1,5 dieren per km². Er zijn geen aanwijzingen dat het verspreidingsgebied kleiner is geworden. Dit maakt aannemelijk dat op landelijke schaal er een voldoende groot aantal dieren is voor een levensvatbare populatie. Landelijk is ten aanzien van de populatie de staat van instandhouding dus gunstig. Een landelijke trend van de laatvlieger is nu niet met zekerheid bekend. Voor de laatvlieger wordt op basis van de NEM-VTT tellingen een voorlopige trend 'onzekeer' genoemd. De laatvlieger staat als kwetsbaar op de nieuwe Rode Lijst van zoogdieren in Nederland. Dit betekent dat er aanwijzingen zijn dat de soort in aantal is achteruit gegaan. Ten aanzien van trend is de staat van instandhouding op landelijke schaal dus ongunstig.

Regionaal

Een schatting van de regionale populatie van laatvlieger is niet bekend. Het is onzeker of op regionale schaal er een voldoende groot aantal dieren is voor een levensvatbare populatie. Op deze schaal is ten aanzien van de populatie de staat van instandhouding onbekend. Ook de regionale trend van laatvlieger is niet bekend. Op regionale schaal is ten aanzien van trend de staat van instandhouding van de laatvlieger dus onbekend.

Gemeente Wijk bij Duurstede

Bij het onderzoek in het kader van dit SMP werd in Wijk bij Duurstede op 20 plaatsen een foeragerende laatvlieger waargenomen. Dit komt neer op een dichtheid van 4,9 dieren per km². De dichtheid foeragerende laatvliegers in Wijk bij Duurstede is laag te noemen. Gegevens uit de NDFF bieden onvoldoende informatie om te bepalen wat ten aanzien van de plaatselijke populatie de staat van instandhouding is, deze op deze schaal dus onzeker. De lokale trend is hiermee onbekend.

Door het nemen van de maatregelen, de inrichting van het gebied en de plussen binnen deze gemeente wordt getracht om de staat van instandhouding van alle betrokken soorten gunstiger te maken dan in de huidige situatie het geval is.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van de belangen 'de bescherming van wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijk habitats' en 'volksgezondheid op openbare veiligheid en de bescherming van flora en fauna' voor wat betreft de gierzwaluw en de huismus.

Voor wat betreft de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis vraagt u ontheffing aan op grond van de belangen 'de bescherming van wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats' en 'volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Bescherming flora en fauna

Met het SMP worden de betreffende soorten op populatieniveau beschermd. Middels het SMP worden niet één of enkele verblijfplaatsen of nestlocaties beschermd of gemitigeerd, maar het doel is om de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten te waarborgen en zelfs te verbeteren. Natuurinclusief bouwen en werken moet in de gemeente Wijk bij Duurstede de standaard worden, waarmee de aanwezige gebouwbewonende soorten, en mogelijk ook andere soorten, op lange termijn in de gemeente kunnen blijven voortbestaan. De gemeente neemt ook in haar groenbeleid natuurinclusieve inrichting en beheer op. Hierdoor ontstaat leefgebied voor beschermde soorten waardoor populaties beschermde soorten er op vooruit kunnen gaan. De monitoring is een vinger aan de pols en zorgt ervoor dat de effectiviteit van maatregelen duidelijk wordt of dat deze kunnen worden bijgesteld. Hiermee is het ook mogelijk om tijdig bij te sturen wanneer onverhoopt maatregelen onvoldoende blijken te werken. Toepassing van het SMP leidt tot structurele aandacht voor beschermde soorten in woningen in Wijk bij Duurstede zodat verwacht mag worden dat dit in belangrijke mate bijdraagt aan de bescherming van fauna. Er dienen tevens voor de betrokken soorten 'plussen' te worden gegenereerd. De gemeente Wijk bij Duurstede streeft er naar om de komende tien jaar in te zetten op een toename van 20% functionele verblijfplaatsen voor de doelsoorten van het SMP.

De gemeente heeft als uitgangspunt om bij zoveel mogelijk werkzaamheden binnen de gemeente in te zetten op het realiseren van natuurmaatregelen. Deze natuurmaatregelen zullen voornamelijk bestaan uit het natuurinclusief bouwen en renoveren, tevens worden er binnen de gemeentelijke beleidsterreinen diverse aanknopingspunten verstrekt voor het verbeteren van de biodiversiteit en worden er maatregelen getroffen om de lokale populatie te versterken, denkend aan het ecologisch inrichten van groene zones, bloemrijke bermen,

ecologisch bermbeheer, bomenplan met inheemse bomen, ecologische inrichting van wadi's, plaatsen van vleermuisvriendelijke verlichting en het beschermen van vliegroutes van vleermuizen (bomenplan). Maatregelen om de vooruitgang van de populatie te borgen zijn weergegeven in de beleidsmatige verankering van het SMP (zie bijlage 1 bij dit besluit).

Volksgezondheid of openbare veiligheid en dwingende reden van groot openbaar belang

Verschillende ingrepen aan gebouwen zullen uitgevoerd moeten worden in het kader van de volksgezondheid. Dat geldt vooral voor oudere gebouwen. In veel woningen die tot de jaren tachtig gebouwd zijn, zijn asbesthoudende materialen gebruikt. Asbest vormt een gevaar voor de volksgezondheid wanneer dit vrijkomt. Het inademen van asbestvezels kan leiden tot verschillende soorten kankers of stoflongen. Vooral de niet-hechtgebonden toepassingen of toepassingen van hechtgebonden asbestvezels in daken vormen een risico. Hechtgebonden asbesttoepassingen in het dak komen na verloop van tijd vrij door verwerking.

Naast asbest vormt ook een slecht leefklimaat in woningen een risico voor de volksgezondheid. Veel oudere woningen zijn slecht geïsoleerd of ventileren onvoldoende. Hierdoor kan doorslag van vocht ontstaan, waardoor verschillende gezondheidsklachten kunnen optreden. Die problemen worden mogelijk ten dele veroorzaakt door schimmels, huisstofmijt of het vrijkomen van chemische stoffen uit bouwmaterialen. Aan de andere kant kan een te droge woning ook tot problemen leiden. Het verbeteren van het binnenklimaat in woningen is dan ook een van de speerpunten van de Nationale aanpak Milieu en Gezondheid van het RIVM. Grootschalige woningverbetering wordt gestimuleerd waardoor de woningen beter geïsoleerd en geventileerd worden.

Het isoleren van woningen heeft niet alleen een gunstige werking op het leefklimaat, maar zorgt er ook voor dat woningen energiezuiniger worden. Renovatie en sloop met nieuwbouw helpen de afspraken over de verduurzamingsopgave van het Lente-akkoord na te komen. Bovendien leidt de uitstoot van CO₂ tot klimaatverandering, met een scala van negatieve gevolgen, zoals een verhoogde kans op extreem weer en zeespiegelstijging. Het is dus noodzakelijk dat woningen van het gas af gaan en energiezuinig worden, om de uitstoot van CO₂ te verminderen. Er worden daarom onder andere zonnepanelen en warmtepompen geïnstalleerd bij woningen.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen 'de bescherming van wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijk habitats', 'volksgezondheid op openbare veiligheid', 'de bescherming van flora en fauna' en 'volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende onderbouwd zijn om in deze zwaardere te wegen dan het beschermingsbelang dat is gediend met het verbod op het beschadigen/vernielen van verblijfplaatsen van de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis en het doden en verstoren van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis.

Alternatievenafweging

Locaties en inrichtingen

De ingrepen waarvoor een generieke ontheffing aangevraagd wordt, zijn in de meeste gevallen de meest voorkomende werkzaamheden die de gemeente Wijk bij Duurstede en de woningcorporaties uitvoeren. In veel gevallen kunnen panden behouden blijven maar zijn renovatiewerkzaamheden onvermijdelijk. De werkzaamheden kunnen alleen aan die woningen plaatsvinden, zodat het overwegen van alternatieve locaties of inrichting niet van toepassing zijn.

In sommige gevallen blijkt het niet mogelijk om bepaalde woningen te renoveren en is volledige sloop in combinatie met nieuwbouw noodzakelijk. Bijvoorbeeld wanneer de woningen zwaar verouderd zijn en niet meer voldoen aan de huidige levensstandaard, bij ernstige bouwkundige gebreken of bij gebrek aan ruimte binnen de gemeente (inbreidingslocaties). In die gevallen geldt evenzeer dat de ingreep plaatsgebonden is en het overwegen van een andere locatie of inrichting niet van toepassing is. Ten aanzien van de locaties en inrichting is het overwegen van alternatieven derhalve niet van toepassing. De overige werkzaamheden betreffen isolatiewerkzaamheden en onderhoudswerkzaamheden. Het isoleren van woningen is onvermijdelijk, omdat men aan de verduurzamingsopgave van het Lente-akkoord gebonden is (lente-akkoord.nl).

Werkwijze

De werkzaamheden betreffen isolatiewerkzaamheden en onderhoudswerkzaamheden. Deze werkzaamheden moeten op een kosten-efficiënte wijze en volgens nu geldende standaards uitgevoerd worden. Ook moet het resultaat van de werkzaamheden voldoen aan eisen ten aanzien van de isolatiewaarden van de woningen. Ten aanzien van de werkwijze zijn er zodoende weinig alternatieven die afgewogen kunnen worden. Voor wat betreft negatieve effecten op aanwezige beschermde soorten levert het afwegen van deze alternatieven bovendien geen noemenswaardig voordeel op.

Planning

Dankzij de in een vroeg stadium beschikbare informatie over de aanwezigheid van beschermde soorten kan er bij de ingrepen goed rekening gehouden worden met deze beschermde soorten en functies. Bij de planning van werkzaamheden wordt hier optimaal rekening mee gehouden. Zie de werkprotocollen in bijlage 1 voor de manier waarop in de planning rekening gehouden wordt met beschermde soorten en functies. Een betere werkwijze is niet bekend, zodat alternatieven ten aanzien van planning niet overwogen zijn.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

Doorschrijven ontheffing

De gemeente Wijk bij Duurstede is de ontheffinghouder. De gemeente is voornemens om ook derden, zoals woningbouwcorporaties, particulieren en andere initiatiefnemers, gebruik te laten maken van haar generieke (gebiedsgerichte) ontheffing. Dit past bij de integrale aanpak waarbij ontwikkelingen, positief en negatief, niet individueel worden beschouwd maar in het grotere geheel. Om een ondergrens te borgen zijn er aan het doorschrijven van deze ontheffing specifieke voorschriften verbonden.

De gemeente heeft op basis van het SMP goed in beeld waar de soorten zich in de bebouwde omgeving van de gemeente Wijk bij Duurstede bevinden en waar kansen en mogelijkheden aanwezig zijn en ook waar juist aanvullende eisen nodig zijn. Vanwege het SMP en het daaraan ten grondslag liggende ecologische onderzoek is het niet noodzakelijk om voor kleine ingrepen, waarvan is gebleken dat daar géén bijzondere ecologische verblijfplaatsen worden geraakt, aanvullend onderzoek te vereisen. Daar staat tegenover dat wel van deze initiatieven mag worden verwacht, nu zij meeliftten op het SMP, dat zij bijdragen aan een voor de soorten positieve inrichting van de bebouwde omgeving van de gemeente Wijk bij Duurstede. In de overeenkomsten met derden worden afspraken gemaakt om het naleven van de voorwaarden in de generieke (gebiedsgerichte) ontheffing te borgen. Indien de ontheffing niet doorgeschreven wordt, dan dient de reguliere procedure gevolgd te worden.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u een generieke (gebiedsgerichte) ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan de Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (hierna: RUD Utrecht).

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen, *11*

Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Regelink Ecologie & Landschap op 1 juli 2020, namens Gemeente Wijk bij Duurstede en de aanvulling hierop van 14 oktober 2020 en 14 december 2020, gelet op de artikelen 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Gemeente Wijk bij Duurstede

Adres: Postbus 83

Postcode en woonplaats: 3960 BB Wijk bij Duurstede

Ontheffing 821559F4 voor de periode tot 10 jaar na de verzenddatum van de ontheffing

Van de verbodsbepaling genoemd in de artikel 3.1, tweede lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*); van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft de bebouwde omgeving van de gemeente Wijk bij Duurstede (zie bijlage 1 bij dit besluit voor kaarten van de planlocatie).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincieutrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. De ontheffinghouder mag haar ontheffing doorschrijven aan derden, ontheffinggebruiker(s), indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - a. De ontheffinghouder houdt bij hoe vaak en aan wie de ontheffing wordt doorgeschreven en neemt deze ontwikkelingen expliciet mee in de monitoring;
 - b. De ontheffinghouder voorkomt dat teveel ontwikkelingen met een potentieel negatieve impact tegelijk worden uitgevoerd, wanneer positieve ontwikkelingen nog niet of onvoldoende zijn gerealiseerd;
 - c. Indien uit het SMP of anderszins duidelijk wordt dat zich op de bewuste locatie een verblijfplaats met een bijzondere ecologische waarde, zoals een kraamverblijf, zou kunnen bevinden, wordt de ontheffing pas doorgeschreven na nader onderzoek. Mede om de juiste maatregelen te kunnen voorschrijven.
 - d. De ontheffinghouder blijft (mede) verantwoordelijk voor het opvolgen van de voorschriften van een doorgeschreven ontheffing.
5. De ontheffinghouder geeft een bewijs aan ontheffinggebruikers dat aan hen de ontheffing is doorgeschreven. Dit bewijs bevat in ieder geval de volgende gegevens:
 - a. Naam van de ontheffinggebruiker;
 - b. Aard en omvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is doorgeschreven; Tijdsperiode waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - c. Wijze van voorlichting door ontheffinghouder aan ontheffinggebruiker over de uit het SMP en de voorschriften bij deze ontheffing voortvloeiende verplichtingen.
6. Ontheffinghouder kan de doorschrijving ook intrekken indien een ontheffinggebruiker zich niet aan de voorwaarden houdt of de vrees daartoe bestaat. De ontheffinghouder meldt intrekkingen onverwijld aan de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht;
7. De ontheffinghouder geeft steeds aan de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht door aan welke ontheffinggebruikers de ontheffing is doorgeschreven (handhaving-wnb@rudutrecht.nl). Hierbij dient duidelijk te zijn wanneer de werkzaamheden starten.
8. Gedurende de looptijd van de ontheffing dient een logboek te worden bijgehouden door de ontheffinghouder. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring/vrijgeven door een ecooloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen en

- toegepaste mitigerende en compenserende maatregelen en de locatie daarvan. Hierbij dient aangegeven te worden hoeveel en welke typen verblijfplaatsen van de soorten aangetast worden en de alternatieve maatregelen die getroffen worden om de juiste verhouding tussen de 'plus en 'min te kunnen borgen. De geüpdatete versie van dit logboek dient steeds meegestuurd te worden met het hieronder genoemde monitoringsrapport. In het logboek dient tevens vastgelegd te worden welke actieve communicatie van de ontheffinghouder naar bedrijven, particulieren, et cetera heeft plaatsgevonden met als doel het verbeteren van het aanbod van groen wat niet in gemeentelijk bezit is.
9. Het SMP is een 'levend' document die gewijzigd kan worden op basis van voortschrijdend of gewijzigd inzicht. Wanneer dit een nieuwe inhoudelijke beoordeling vraagt, dient dit voorgelegd te worden aan het bevoegd gezag.
 10. De salderingsboekhouding en het gebruik van de voorzieningen door de beschermde soorten (resultaten vanuit monitoring) dient actueel gehouden te worden en te worden vastgelegd in de digitale kaart (nu WebGIS Publisher).
 11. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.

Specifieke voorschriften

12. De maatregelen, genoemd in de werkprotocollen 1 tot en met 11 van het bij de aanvraag gevoegde Soortenmanagementplan (zie bijlage 1 van dit besluit) dienen te worden opgevolgd. In aanvulling hierop en in afwijking hiervan dienen ook nog de onderstaande maatregelen te worden getroffen:
 - a. Voor alle te gebruiken alternatieve voorzieningen (niet voorgelegd ter beoordeling aan het bevoegd gezag) moet gelden dat ze bewezen effectief zijn.
 - b. Een combinatie van voorzieningen dient aangebracht te worden zodat er zowel voor kraamverblijfplaatsen als voor zomer- en paar verblijfplaatsen voldoende alternatieve aanwezig zijn.
 - c. Bij aantasting van het functioneel leefgebied van de huismus dient hierbinnen tijdig voldoende alternatief functioneel leefgebied te zijn teruggebracht.
 - d. Bij het aanbieden van de verschillende alternatieve voorzieningen dient rekening te worden gehouden met de geldende gewenningsperioden van de (verschillende functies) van de soorten, terug te vinden in het kennisdocument van BIJ12.
 - e. Wanneer tijdelijke voorzieningen na afloop van een project verwijderd worden, dient er eerst een controle door een ter zake kundig ecoloog uitgevoerd te worden. Alleen als kasten niet in gebruik genomen zijn mogen ze verwijderd worden.
 - f. Per project, welke valt onder de gebiedsgerichte ontheffing, dient een logboek bijgehouden te worden met uitgevoerde mitigerende en compenserende maatregelen.
 - g. Elke jaar in april dient een rapportage aangeleverd te worden aan bevoegd gezag met monitoringsgegevens van onder andere de getroffen maatregelen. Indien de resultaten niet voldoende zijn kunnen aanpassingen door bevoegd gezag opgelegd worden.
 - h. Elke vijf jaar in april dienen monitoringsgegevens op populatieniveau te worden aangeleverd aan bevoegd gezag.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Bijlage 1: Soortenmanagementplan Wijk bij Duurstede